



*Olen taistelija, niin paljon enemmän kuin diagnoosini ja vaihtelevat elämäntilanteeni. Ilman yhteiskunnan monimuotoisia palveluja ja turvaverkkoa en kuitenkaan olisi mitään näistä. En olisi ylipäätään.*

*Lauruli, 26 vuotta*

# Nuorten kokemuksia yhteiskunnan palveluista



*Hei sinä 12–29-vuotias nuori.*

*Millaisena yhteiskunnan palvelut näyttävät elämässäsi?*

*Oletko saanut apua ja tukea? Oletko saanut tietoa tai löytänyt tekemistä? Pääsetkö palveluiden piiriin? Haluamme kuulla tarinasi.*

*Kirjoita meille lyhyt teksti omasta palvelukokemuksestasi.*

Näillä sanoilla alkanut ilmoitus kiersi sosiaalisessa mediassa marraskuusta 2018 tammikuuhun 2019. Halusimme kuulla, millaisia kokemuksia nuorilla on yhteiskunnan palveluista. Samalla halusimme kokeilla erilaista tapaa kuulla nuoria ja kerätä näkemyksiä palveluiden kehittämiseksi. Tavoitteena ei ollut tuottaa tutkimustietoa, eikä kartoittaa palveluiden käyttömääriä tai saavutettavuutta, vaan kuulla, miltä palveluiden käyttö tuntuu ja kokeilla uudenlaista vaikuttamisen tapaa.

Saimme määräaikaan mennessä 14 kirjoitusta. Jokainen niistä tuo oman näkökulmansa siihen, miltä tuntuu tarvita, pyytää ja saada apua, olla hukassa ja löytää tiensä, kokea epätoivoa ja voittaa vaikeuksia. Kirjoitukset käsittelevät muun muassa mielenterveyspalveluita, lastensuojelua, terveydenhuoltoa sekä työllisyyspalveluita.

Jokaisen kirjoittajan kokemus on omanlaisensa, mutta myös yhdistäviä teemoja löytyy. Kirjoituksista kuvastuu tarve saada apua oikeaan aikaan sekä tulla kohdatuksi tasavertaisesti ja kunnioitavasti. Huomattavaa on myös arvostus yhteiskunnan palveluita kohtaan sekä kiitollisuus avusta ja tuesta. Kritiikkiäkin kirjoituksissa annetaan, muun muassa riittämättömistä resursseista ja pitkistä odotusajoista.

Tämä julkaisu on koostettu nuorten palvelukertomuksista. Osa kirjoituksista on mukana kokonaisuudessaan, osasta on poimittu mukaan sitaatteja. Kaikki kirjoitukset ovat luettavissa verkkosivulta osoitteessa:

[www.nuortensuomi.fi/nuorten\\_kokemuksia\\_yhteiskunnan\\_palveluista](http://www.nuortensuomi.fi/nuorten_kokemuksia_yhteiskunnan_palveluista)

Kirjoituksia ei ole asetettu paremmuusjärjestykseen, sillä kyse ei ollut kilpailusta. Jokainen teksti on meille yhtä arvokas. Kiitämme lämpimästi kaikkia oman kokemuksensa kertoneita nuoria.

Toivomme, että näihin kertomuksiin tutustuminen auttaa muistamaan, että lukuisat nuoret käyttävät yhteiskunnan palveluja päivittäin. Heillä ei kaikilla ole mahdollisuutta äänestää päättäjiä säätämään lakeja ja päättämään palveluista. Heillä on kuitenkin oikeus tulla kuulluiksi.

## Nuorten maakunta

Tarja Kovanen

Eeva Mäntylä

### NUORET PALVELUIDEN KÄYTTÄJINÄ

Vuonna 2017

- Lähes 890 000 alle 30-vuotiasta sai terveyteen liittyviä korvauksia Kelalta.
- Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneistä joka kymmenes oli alle 35-vuotias.
- Nuoret käyttivät Ohjaamojen palveluja kasvokkain lähes 120 000 kertaa.
- Alle 30-vuotiaiden vuodeosastohoitojaksoja oli 150 000 ja sairaalan poliklinikkakäyntejä noin kolme miljoonaa.
- Kodin ulkopuolelle oli sijoitettuna noin 18 000 lasta ja nuorta.
- Lastensuojelun avohuollon asiakkaina oli noin 56 000 lasta ja nuorta
- Noin kolmannes kaikista kuntoutuspsykoterapiaa saaneista oli alle 30-vuotiaita.

*Lähteet: Kohtaamo, Tela, THL, Nuoret palveluiden pauloissa – Nuorten elinolot vuosikirja 2018, toim. Mika Gissler, Marjatta Kekkonen ja Päivi Känkänen.*



Tärkeä osa palveluita on se, minkälainen työntekijä ottaa sinut vastaan. Onko hän ymmärtävä, välittävä vai sellainen, joka ei osaa asettaa asemaasi? Itse olen ollut työtön ja rahaa on pitänyt hakea sosiaalitoimesta. Etsivä nuorisotyö on auttanut ja tukenut silloin kun itse ei nähnyt toivoa tilanteessa... Hirmu usein näkee sosiaalialalla ihmisiä, jotka eivät osaa kohdata ihmistä aidosti. Jos et pysty olemaan empaattinen, välittävä, läsnä ja kuunteleva, et voi ymmärtää toista aidosti.

**Kesänlapsi, 20 vuotta**



Yllätyin jopa positiivisesti, miten mukavia ja oikeasti välittäviä ihmisiä mielenterveyspuolella on. Aina kuulee joiltain tarinoita, miten ketään ei oikeasti kiinnosta ja lääkkeitä vaan naamaan, mutta oma kokemukseni ei ainakaan tältä tuntunut.

**I.T, 24 vuotta**



Jos tapaturma / muu sairaskohtaus ei ole tuttu ja helposti diagnosoitavissa, joutuu odottelemaan monia tunteja. Potilaalle ei kerrota moniin tunteihin missä mennään ja mikä tilanne on tai onko kukaan edes tulossa hoitamaan asiaani? Mielestäni tällaisissa ei-akuuteissakin tilanteissa olisi hyvä, että vaikka joudutaan odottamaan koska resurssit ovat rajoitettuja, hoitajat voisivat useammin tulla kysymään vointia tai ilmoittamaan koska lääkäri olisi tulossa, saatikka mitä toimenpiteitä nyt pitää alkaa odottelemaan.

**Kyllästynyt odottelemaan tietämättömänä, 17 vuotta**



Mielestäni netissä pitäisi olla mahdollisuus varata aika. Samantyyllisesti kuin partureihin ja kauneushoitoloihin. Netissä voisi valita mihin tarvitsee apua ja olisi valmiiksi kellonaikoja, joista voisi valita mikä käy parhaiten.

Lisäksi varatusta ajasta voisi pitää kiinni. Olisi kiva, jos hoitaja joskus tulisi ajoissa, eikä aina 15 minuuttia myöhässä.

**Emma, 16 vuotta**



Tälläkin hetkellä olen työkyvyttömyyseläkkeellä. Toiveissa on vielä joskus opiskella ja siirtyä oikeaan työelämään. Olen hyvin kiittollinen saamastani palvelusta ja tällä hetkellä olen tyytyväinen elämääni.

**Eläkeläinen, 22 vuotta**



Tahtoisin olla vapaa. Tahtoisin nähdä valon, saada tuntea ilon sätehet kasvoillain. Ei, se olisi riski, liiankin suuri riski. Ystäväni ovat tuolla jossain, kauas käy kaipuuni. Perhettäni en tänään näe, enkä huomenna. Ihoni halajaa kosketusta, lämpöä, hyvyttä. Voi, kunpa joku halaisi! Kunpa joku lähellä pitäisi, tiukka syleily sen.

**Huostaanotettu nuori, 15 vuotta**



Näen edessäni suuria esteitä, mutta myös mahdollisuuksia. Työpaikka antaisi paitsi työkokemusta myös varoja ja mahdollisuuksia opiskella avoimessa yliopistossa, mikä voisi kenties parantaa mahdollisuuksiani yliopiston pääsykokeissa. Enää pitäisi kavuta vuori, purkaa muuri ja ratkaista labyrintti nimeltä työttömyys. Sarka ei ole helppo enkä ole onnistunut siinä yksin kolmeen ja puoleen vuoteen. Nyt minulla on onneksi joku toinenkin selustassa tukena. Se tuntuu hyvältä. Vähemmän yksinäiseltä.

**Ms. Eastwood, 29 vuotta**



Sivusta seuranneena olen huomannut, että jos sinulla menee hyvin, myös palvelut ovat helposti saatavilla. Jos pääset kouluun, on edessäsi kouluterveydenhuolto, johon ainakin itse olen päässyt ilman pitkiä jonoja ja huoleni on otettu tosissaan. Ikävä puoli tässä on se, että nämä asiakassuhteet ovat lyhyitä, joten ei välttämättä päästä edes keskustelemaan todellisten ongelmien vierestäkään.

**Valkyria, 23 vuotta**



Entäpä sitten he, jotka eivät syystä tai toisesta ole opiskelemassa? Heillä ei ole mitään, elleivät he itse jaksaa kaivaa. Harva jaksaa, sillä esimerkiksi masennus on pahimmillaan varsin pirullinen tauti. Ei minulta ainakaan kertaakaan työkkärissä muutama vuosi sitten käydessäni kysytty, miten voin, vaikka kasvoista näkyi selkeästi, ettei kaikki ollut hyvin. Siellä ihmisiä kiinnosti vain, mihin työhön sopisin. Ymmärrän sen, se on heidän tehtävänsä. Eikö kuitenkin olisi hyvä samalla kartoittaa edes hiukan henkistä hyvinvointia?

**Valkyria, 23 vuotta**



## ***Minua on kohdeltu asiallisesti ja otettu tosissaan***

Lähiaikoina olen ollut lastensuojelun asiakkaana, ja se on ollut minulle henkisesti hyvinkin rankkaa aikaa. Onneksi saan jutella avoimuksen työntekijälle ajatuksistani ja tuntemuksistani joka viikko ja koulun kautta välillä kouluterveydenhoitajan kanssa. Ilman näitä olisin varmasti aika hukassa. Minua on kohdeltu asiallisesti ja otettu tosissaan. Myös terveydenhuollon palveluihin olen erittäin tyytyväinen, sillä esimerkiksi ilmainen ehkäisy alle 20-vuotiaille on ollut tärkeää.

Ylipäättään olen kiitollinen yhteiskunnan palveluista. Koen, että nuorilla on tasa-arvoinen mahdollisuus opiskella ja kasvaa terveenä.

***Aprikoosi, 16 vuotta***



## Jäin sairastuessani painajaismaiseen loukkuun

Olen yksin asuva lukio-opiskelija. Sairastuin vakavaan väsymykseen yllättäen maaliskuussa 2018, eikä väsymyksen syy valitettavasti ole vieläkään selvinnyt.

Jäin sairastuessani painajaismaiseen loukkuun. En ole kyennyt käymään koulua sitten toukokuun, joten menetin opintotuen. En saa vieläkään sairauspäivärahaa, koska en ehtinyt ennen sairastumistani nostamaan yhtään opintotukea, joten jouduin odottamaan ensin 55 päivän omavastuuajan, jota pitkitti Kelan käsittelyajat ja muut terveydenhuollon tiedonsiirtoviiveet.

Sairauspäivärahaan oikeuttavan A-todistuksen aika, kaksi kuukautta, ehti loppua, eikä omalääkäriini pysty kirjoittamaan minulle B-todistusta, sillä minulla ei ole vielä minkään sairauden diagnoosia. Sairauden tutkimisessa on nyt kestänyt 7 kuukautta, ja paljon on tehtykin, mutta lääkärijonot ovat valtavan pitkät ja kuukaudet vain valuvat ohi.

Saan asumistukea, mutta se ei kata muuta kuin osan vuokrasta, lisäksi rahaa menee ruokaan ja muihin menoihin aika lailla. Yksi vaihtoehto oli työttömyyspäiväraha, mutta aktivointisuunnitelma TE-toimiston kautta ei toteutunut, sillä olen liian huonossa kunnossa kuntouttavaan toimintaan.

Nyt olen siinä pisteessä, että joudun hakemaan toimeentulotukea. Mikä siitä tekee niin kamalaa, on se, että ilman sairastumistani minulla olisi tällä hetkellä säästössä kaksi tuhatta euroa.

Olen elänyt omilla säästöilläni. Toisaalta se kuulostaa ihan reilulta, mutta todellisuus on, että suurin osa opiskelijoista saa Kelalta lähes kaiken elämiseen tarvittavan rahan. Siksi tilanteeni on todella epäreilu. Sairauden aiheuttaman ahdistuksen ja vaivan lisäksi minulta on käytännössä riistetty valtion tuet.



Tästä tekstistä käy ilmi, että kohdallani yhteiskunnan tukijärjestelmä ei toimi. Päittäjien on tehtävä paljon enemmän töitä parantaakseen väsyneiden asemaa. Väsymys ei ole kenenkään oma vika. Siihen sairastunut ei aina kykene olemaan aktiivinen, mikä olisi edellytys toimeentulon varmistamiselle.

Väsyneellä ei ole voimia taistella byrokratiaa vastaan ja soitella viikoittain Kelaan ja terveydenhuollon toimipisteisiin vain ärjäkseen siitä, miksi raporttia ei vielä näy Omakannassa tai että miksi sairauspäivärahan käsittelyaika on viivästynyt niin paljon.

**Lukiolainen00, 18 vuotta**



## *Onneksi lääkäri kuuntelee. Ymmärtää ahdistukseni. Ymmärtää toiveeni*

Istun ja kirjoitan. Viimeistä viestiäni. En vain enää jaksa. Tuntuu mahdottomalta elää. Haluan pois. Kukaan ei tiedä. Aina kaikki on hyvin. Sinä täysin sokee oot sille kuinka mä suistunut oon – pimeyteen.

Makaan sängyllä. Itken. Vapisen. Kaikki meni pieleen. Mitä teen täällä? Julkulassa. Suljetulla osastolla. Haluan pois nyt heti. En kuulu tänne. Vaikka en tiedä minne muuallekaan. En kuitenkaan ainakaan tänne. Haluan pois. Mutta en jaksa taistella. Ja kotiinkin pitäisi soittaa. Olen hullujenhuoneella.

Oveen koputetaan. Lääkäri haluaa nähdä. Hän haluaa kuunnella. Hän ymmärtää. Hän välittää.

Taas makaan sängyllä. Oveen koputetaan. Ruoka-aika. Eihän se oikein maistu, vaikka varmasti hyvää onkin. Taas koputus. Haluatko jutella? Miten päivä on mennyt? Minkälainen on vointi? Minä murrun. Itken ja puhun. Hoitaja kuuntelee. Suurella sydämellä.

Ja vapaus koitti. Suljen sairaalan oven. Toivottavasti en enää koskaan sitä avaa. Hyvä siellä oli olla, mutta aina kotona on parempi. Hyvä siellä oli, vaikka olo olikin paha.

Ja sitten apteekkiin. Pillereiden kanssa kotiin. Ja nukkumaan.

Kelalle viestiä. Jatkan terapiaa tauon jälkeen. Kelalta on tullut myös kirje. Sairausloma jatkuu vielä tämän vuoden. Helpottaa ja ahdistaa. Enää ei tarvitse pinnistellä vähillä voimilla tenttiviidakossa. Mutta olenko nyt yhteiskunnan pummi? Luuseri.

Istun nojatuoliin ja puhun. Kerron huolistani. Ja terapeutti kuuntelee aina vain uudestaan. Hän laittaa miettimään. Ehkä en kuitenkaan itse ollut syyllinen. Ehkä.

KPK:lla sovitaan tapaamiset yksi tai kaksi kertaa viikossa. Voivat seurata vointiani. Tukea terapian ohella. Jotta pääsisin taas jaloilleni.

Taas Julkulassa. Kuinka monetta kertaa? En jaksa laskea. Ensimmäinen kerta ei jäänytkään viimeiseksi. Kokeillaan sähköä. Olo paranee. Mutta missä minun huone on? Ai äiti, olitko eilen käymässä? Minä en muista. Ja sähköhoito jätetään kesken.

Terapiaa, KPK:n käyntejä ja taas Julkulaan. Välillä YTHS:n lääkärin tapaamisia, kun ei ole KPK:n tehostetun käyntejä. Sairaslomalta kuntoutustuelle. Välillä yritän opiskella. Mutta se vie Julkulaan. Tätä samaa rataa kaksi vuotta. Pyydän josko kokeiltaisiin uudestaan sähköä. Onneksi lääkäri kuuntelee. Ymmärtää ahdistukseni. Ymmärtää toiveeni. Taas menee muisti. Mutta ei haittaa. Olo helpottaa. Lopulta on ihan hyvä olla.

Jatkan terapiaa uusin voimin. Vielä on vaikeaa, mutta kaikesta selviää. Ehkä tästä elämisestä voi vaikka pitääkin. Ehkä on muitakin mahdollisuuksia selvitä kuin kuolema. Ehkä vielä joku päivä omat siivet kantavat.

Nyt istun koulussa. Kirjoitan. Kunnolla en ole opiskellut kahteen ja puoleen vuoteen. Nytkin vain pikkuhiljaa. Kuntoutustuen varassa. Ja terapian avulla. Siellä saan purkaa oloani. Mieltä menneitä. Ja tulevaa.

Mieli on ollut myllerryksessä. Ja on edelleen. Mutta synkimmistä myrskyistä on luultavasti selvitty. Mielen täyttää kiitollisuus. Minusta on huolehdittu. Ei ole jätetty yksin. On kuunneltu. On ymmärretty. On kannustettu eteenpäin. Lääkärit, hoitajat, terapeutti, ystävät. Kaikki ovat taistelleet rinnallani. Oikoneet siipiäni ja kehottaneet: lennä!

**Valoa, 26 vuotta**



## Muistakaa heikommassa asemassa olevat

Kevättalvella 2017 elämäni ja minuuteni rakennuspalikat romahtivat. Monen tekijän ja sattuman summa pakotti pysähtymään ja katsomaan pirstaleista kokonaiskuvaa silmästä silmään. Tunsin olevani loopen uupunut, ahdistunut, hajalla ja hukassa omissa nahoissani. Tuo maaliskuisen harmaa päivä oli minun murtumispisteeni. Päivä, jolloin totesin, että nyt on haettava apua.

Jännittyneenä ja tietämättä mitä ja miten sanoa tartuin puhelimeen ja soitin kotikaupunkini terveysasemalle. Puheluun vastasi asiallinen virkailija. Minä sain takellellä ilmaista asiani, tulin heti kättelyssä kuulluksi ja sain ajan lääkärille ja kyseisen terveysaseman psykiatriselle sairaanhoitajalle. Tästä alkoi kuntoutumiseni.

Noin vuosi puhelun jälkeen aloin kärsiä jatkuvasta kuumeilusta ja erilaisista niveloireista. Soitin uuden puhelun samaiselle terveysasemalle ja tälläkin kertaa minut otettiin vakavasti. Alkoi sarja laajoja ja perusteellisia tutkimuksia sekä julkisen terveydenhuollon että erikoissairaanhoidon tahoilta ja noin kuukausi tämän jälkeen minulla todettiin seroposiitivinen nivelsärky, mahdollisesti alkava nivelreuma.

Mahdollinen autoimmuunisairaus oli minulle järkytys, mutta olen kiitollinen saamastani nopeasta ja hyvästä hoidosta. Julkisesta terveydenhuoltojärjestelmästä puhutaan paljon pahaa ja kehitettävää on varmasti aina, mutta henkilökohtainen kokemukseni hoidon laadusta on varsin positiivinen. Sain lääkityksen ja tällä hetkellä reumani on kohtalaisesti aisoissa.

Mielenterveyden puolella minulla menee hyvin. Hoitotahoni puhuu remissiosta, minulla on ihana miesystävä, sopivasti hyviä ystäviä, läheiset välit perheeseeni sekä mielekästä ja vahvistavaa tekemistä. Elämäni tukipilarit seisovat siis hyvällä ja vakaalla pohjalla.

Kuluneet kaksi vuotta ovat olleet tähänastisen elämäni pisimmät ja samalla lyhyimmät, raskaimmat, mutta opettavaisimmat ja ennen kaikkea hetkittäin kuluttavimmat, mutta tulevaisuutta silmäillen vahvistavimmat. Tuskin kukaan toivoo itselleen masennusta tai muuta psyykkistä tai fyysistä sairautta, mutta minä kuulun siihen ihmisjoukkoon, joka ei loppupeleissä vaihtaisi pois päivääkään.

Ilman kokemuksiani, hyviä ja huonoja, en olisi se ihminen, joka tänä päivänä pystyy vilpittömästi sanomaan viihtyvänsä elämässään ja tuntevansa itsensä paremmin kuin hyvin.

Täytän maaliskuussa 27 vuotta. Olen mielenterveyskuntoutuja, tuore reumaatikko, positiivisesta asenteesta viimeiseen asti kiinni pitävä kansalainen. Olen taistelija, niin paljon enemmän kuin diagnoosini ja vaihtelevat elämäntilanteeni. Ilman yhteiskunnan monimuotoisia palveluja ja turvaverkkoa en kuitenkaan olisi mitään näistä. En olisi ylipäätään. Olen edelleen matkalla helvetistä takaisin, mutta juuri nyt luottavaisin mielin.

Tarinaani mahdollisesti lukeville päättäjille:

Muistakaa heikommassa asemassa olevat. Muistakaa yhteiskuntamme tarjoamien palveluiden tärkeys. Olen yksi heistä, joka allekirjoittaa rahoituksen varassa toimivien järjestöjen ja muiden tahojen osallistavan ja aktivoivan toiminnan merkityksellisyyden ja tarpeen.

Muistakaa lähimmäisenrakkaus.

**Lauruli, 26 vuotta**



## *Paha olo ei häviä tuosta noin vaan*

Minusta tuli lastensuojelun asiakas noin 5–6:lla luokalla ala-asteella keskivaikean masennuksen seurauksena. Minua oli kiusattu henkisesti ja fyysisesti mm. repimällä vaatteista, seksuaalisesti ahdistelemalla ja levittämällä päättömiä juoruja

Avun haku oli omasta mielestäni helppo askel. Siinä vaiheessa kun sai tarpeeksi jokapäiväisestä kiusaamisesta ja pilkkaamisesta, oli vain pakko avata suu ja kertoa opettajalle. Kun opettaja ei uskonut, seuraava askel oli kuraattori ja kun opettajat ja kuraattori eivät saaneet kiusaamista loppumaan, rehtori saapui peliin. Kiusaaminen loppui, mutta vain hetkellisesti kunnes se siirtyi miltei kokonaan nettiin ja mm. sovelluksiin kuten WhatsApp ja Instagram. Minun piti ala-asteen loppuessa muuttaa toiselle paikkakunnalle ja jättää ne vähäisetkin kaverit taakseni vain ja ainoastaan kiusaajien takia

Muistan vieläkin, kun opettaja vähätteli kiusaamistapauksia ja sanoi seuraavia lauseita:

“Laita se toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos”

“Rakkaudesta se hevonenkin potkii”

Nämä lauseet.

Juuri nämä lauseet saivat minut itku kurkkuun ja kun puhuttelu loppui, menin aina vessaan itkemään, kun miltei kukaan ei ymmärtänyt kuinka pahalta se tuntui kun kukaan ei uskonut tai ottanut minua tosissaan,

Jouduin Kuopioon Alavaan viiltelyn ja itsetuhoisuuden takia ja vasta silloin ihmiset, vanhemmat, kuraattori ja opettajat tajusivat kuinka vakavaa kiusaaminen silloin oli ollut ja minkälainen vaikutus sillä minuun oli ja on edelleen jopa tänäkin päivänä. Kun palasin kouluun meidän opettajamme äänestä kuuli itkuisuuden ja huolen, kun palasin luokkaan ja hän tervehti minua.

Kuopion jälkeen olin vähän kaikkialla ties missä kunnes apu saatiin keskitettyä nykyiseen kotipaikkakuntaani, mutta täällä on todella vaikea saada nopeasti apua akuutteihin tapauksiin ja psykologeillakin on koko ajan kalenterit täynnä. Terveystoimittaja ja kuraattori ovat tilapäinen ratkaisu akuuttiin tapaukseen, mutta se paha olo mikä ihmisellä siinä tilanteessa on, ei välttämättä häviä tuosta noin vaan, vaan se tarvitsee pidemmän ajan avun ja tuen. Tämän olen itse kokenut

Hain apua itsetuhoisuuteen ja heti seuraavana päivänä yritinkin sitten itsemurhaa.

Eli toivoisin että meidän nuorten, ja kaikkien ihmisten huolet ja murheet otettaisiin tosissaan, ja saisimme apua heti eikä vasta seuraavana päivänä

Näin me pelastaisimme paljon henkiä.

Kiitos.

**Emmi, 15 vuotta**

”

*Toivoisin, että meidän nuorten, ja kaikkien ihmisten huolet ja murheet otettaisiin tosissaan ja saisimme apua heti eikä vasta seuraavana päivänä.*

*Näin me pelastaisimme paljon henkiä.*

*Emmi, 15 vuotta*



#nuortenääniesiin



nuortenmaakunta.fi